

Skolmat – filmvisning och diskussion

Vad? Arrangera en filmvisning med efterföljande diskussion om FN-förbundets projekt Skolmat. I den tre minuter långa filmen får ni bland annat träffa skoleleven Meseret som berättar hur skolmatsprojektet bidrar till skolgång i hennes by i Etiopien.

Varför? Varje dag går 66 miljoner barn i låginkomstländer hungriga till skolan och 58 miljoner barn i grundskoleålder tar sig inte till skolbänken alls. Fattigdom och svält är oftast anledningen till att barn inte får möjlighet till utbildning. Gratis skolmat är starten på en god cirkel eftersom en näringsrik måltid lockar fler barn till skolan, leder till regelbunden närvaro och förbättrar inlärningen. Genom att sprida kunskap om detta kan vi göra skillnad!

När? När som helst eller på Världslivsmedelsdagen den 16 oktober.

Hur? Bjud in skolkamrater och vänner till en timme med filmvisning och diskussion. Ni som håller i diskussionen kan förbereda er genom att läsa igenom frågorna med tillhörande fakta. Efter filmvisningen får deltagarna diskutera några eller alla frågor. Ni väljer själva om ni inför varje fråga vill presentera tillhörande fakta eller om ni endast använder det som stöd om frågor uppstår.

Filmen finns här: <https://www.youtube.com/watch?v=nnOBYrRs3vI>

Förbered gärna lokalen för filmvisningen genom att lägga fram foldrar och material om projektet Skolmat. Det finns också möjlighet att låna FN-förbundets utställning på samma tema. Materialet är kostnadsfritt och kan beställas från FN-förbundet.

Diskussionsfrågor

1. Vilka tankar väcker filmen?
2. Trots att inskrivningen i grundskolan har ökat betydligt så finns det fortfarande barn som inte går i skolan. Vad beror detta på tror du?
3. Skolmaten som du ser i filmen består av majs och sojagröt med näringsberikad olja. Varför tror du de äter just det?
4. Inom samma land kan tillgången till mat variera väldigt mycket. Vad tror du det kan bero på?
5. 1990 gick det 86 flickor per 100 pojkar i grundskolan i fattiga områden globalt. 2012 hade det ökat till 97 flickor per 100 pojkar. Nu är det alltså en nästan jämn fördelning mellan flickor och pojkar i skolan. Skolmatsprojektet ökar särskilt antalet flickor som går i skolan. Varför tror du det är så?
6. Filmen visar att många av barnen uppmuntras att fortsätta från den sexåriga grundskolan till högstadiet och gymnasiet. Men det är inte alla som fortsätter. Tänk dig in i situationen att du går i sjätte klass och du inte får fortsätta skolan. Vilka argument kan du komma på för att få fortsätta skolan?
7. Skoleleven Meseret säger i filmen att hon vill ha ett arbete och hjälpa samhället om 10 år. Vad tror du om hennes möjligheter att förverkliga sin dröm?
8. Hur kan ni på er skola engagera dig för att fler barn i världen ska få gå i skolan?

Fakta till diskussionsfrågor

I Etiopien bor 94 miljoner människor. Över 80 etniska grupper finns i landet och cirka 80 procent av befolkningen arbetar inom jordbrukssektorn. Levnadsvillkoren varierar mycket från region till region. 78 procent av de som bor i städer kan läsa och skriva medan samma siffra på landsbygden är 40 procent. Landet är ett av världens fattigaste men är också ett av de länder som genomgår den snabbaste ekonomiska utveckling. De senaste tio åren har Etiopien haft en medeltillväxt på 11 procent, det är dubbelt så mycket som övriga länder i Afrika söder om Sahara.

Fakta fråga 2:

1990 beräknades 35 procent av alla barn vara inskrivna i skolan i Etiopien. Fram till 2012 hade den siffran ökat till 92 procent. Den största anledningen till att barn inte får gå i skolan är fattigdom. Barn i ekonomiskt utsatta familjer hjälper ofta till med arbete i hemmet eller i jordbruket. För flickor är det även andra strukturella faktorer som också påverkar. Om familjen anser att de bara har råd att skicka ett barn till skolan prioriteras ofta söner eftersom det anses vara en bättre investering. Äktenskapsåldern är 18 år, men trots det gifts flickor ofta bort. Väl i ett äktenskap är det vanligt att flickorna hoppar av skolan för att istället sköta om hemmet, eller för att de blir gravida.

Fakta fråga 3:

Maten som serveras på skolorna med stöd av WFP skiljer sig beroende på land och region. Oftast försöker man att i så stor grad som möjligt att använda sig av lokalt producerad mat för att gynna de lokala producenterna. En vanlig rätt som serveras i skolorna är gröt gjord på någont som kallas *Super cereal*, som är näringsberikad majs- och sojagröt.

Fakta fråga 4:

Livsmedelssäkerhet innebär *att människor fortlöpande har tillgång till näringsrik, säker och tillräcklig mängd mat för att upprätthålla ett friskt och aktivt liv*. Livsmedelssäkerheten i ett område påverkas av odlingen där samt möjligheten att transportera mat. WFP undersöker livsmedelssäkerheten i olika områden för att se till att livsmedelsstöd kommer till de som behöver det mest.

Fakta fråga 5:

Vem som får chansen att gå i skolan skiljer sig beroende på etnisk tillhörighet, kön och klass. För att uppnå målet att alla barn ska få gå i skolan är det viktigt att fundera över specifika hinder beroende på dessa faktorer. I Etiopien är det 92 procent av barnen som börjar grundskolan. På landsbygden är det endast 61 procent och om man tittar på Afarregionen är det endast 52 procent. Detta beror bland annat på att fattigdomen är mer utbredd på landsbygden men också på grund av att en stor del av befolkningen är nomader, vilket försvårar möjligheterna för familjer att regelbundet skicka sina barn till skolan.

Eftersom flickor är extra utsatta riktas det extra resurser för att förbättra deras situation. Ett exempel är att flickor får med sig livsmedel hem om de går regelbundet i skolan. I Afar får de näringsberikad olja. Det har gjort att fler flickor får chansen att gå i skolan. Att motverka barnäktenskap är också ett sätt att öka flickors skolgång eftersom flickor oftast hoppar av skolan när de gifts bort för att istället arbeta i hemmet.

Fakta fråga 7:

Att alla barn får utbilda sig har effekter på den enskilda individen men också på hela samhällsutvecklingen. Effekterna för flickor är särskilt stora. För varje år som en flicka får utbilda sig vidare efter grundskolan ökar hennes framtida inkomst med 10-20 procent. Om en kvinna har fått chansen att utbilda sig ökar chanserna för att hon gifter sig senare, skaffar färre och mer hälsosamma barn som dessutom i större utsträckning får möjlighet att utbilda sig. Det skapar både social och ekonomisk utveckling för hela samhället.

Fakta fråga 8:

Det finns många sätt att engagera sig för alla barns rätt till utbildning. Svenska FN-förbundet har många tips på hur man kan sprida engagemang och kunskap, läs mer på www.fn.se/skolmat.